

ข้อกำหนดบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

ว่าด้วย การตรวจสอบภายใน

พ.ศ. 2555

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงข้อกำหนดบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ว่าด้วยการตรวจสอบภายใน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระ มีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการกำกับดูแลกิจการที่ดี สอดคล้องตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในและสามารถสนับสนุนงานของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่จึงออกข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ว่าด้วย การตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2555”

ข้อ 2 ข้อกำหนดนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกข้อกำหนดบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ว่าด้วยการตรวจสอบภายใน พ.ศ.2554

หมวด 1

บททั่วไป

ข้อ 4 ในข้อกำหนดนี้

“ปตท.” หมายความว่า บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

“คณะกรรมการ ปตท.” หมายความว่า คณะกรรมการบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

“คณะกรรมการตรวจสอบ” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

“ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่” หมายความว่า กรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

“ผู้บริหาร” หมายความว่า ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงิน ประธานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการกลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ ประธานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการกลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นปลาย รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ ผู้จัดการฝ่าย และชื่อเรียกอย่างอื่นที่มีระดับตำแหน่งเทียบเท่า

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างทดลองงานของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

“การตรวจสอบภายใน” หมายความว่า กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร การตรวจสอบภายในช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแล อย่างเป็นระบบและเป็นระเบียบ”

“หน่วยรับตรวจ” หมายความว่า หน่วยงานตามระเบียบว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานของ ปตท. และให้หมายความถึง หน่วยงาน โครงการ บริษัทในเครือ บริษัทร่วม และหรือบริษัทที่เกี่ยวข้องด้วย

“หัวหน้าหน่วยรับตรวจ” หมายความว่า ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยรับตรวจ

“หน่วยตรวจสอบภายใน” หมายความว่า สำนักตรวจสอบภายใน บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

“หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน” หมายความว่า ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สำนักตรวจสอบภายใน บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

“ผู้ตรวจสอบภายใน” หมายความว่า พนักงานในสังกัดสำนักตรวจสอบภายในซึ่งรับผิดชอบงานตรวจสอบภายใน

“การให้ความเชื่อมั่น (Assurance Service)” หมายความว่า การตรวจสอบหลักฐานอย่างเที่ยงธรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งการประเมินอย่างเป็นอิสระในกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมขององค์กร เช่น การให้ความเชื่อมั่นทางการเงิน การปฏิบัติงาน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ความมั่นคงปลอดภัยของระบบต่างๆ และภารกิจการจัดทำ Due Diligence

“การให้คำปรึกษา (Consultancy Service)” หมายความว่า กิจกรรมการให้คำปรึกษา แนะนำ และบริการที่เกี่ยวข้องแก่ผู้รับบริการ โดยลักษณะและขอบเขตของงาน จะเป็นไปตามข้อตกลงที่ทำขึ้นร่วมกันกับผู้รับบริการ และมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มคุณค่า และปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลขององค์กร โดยไม่เข้าไปร่วมรับผิดชอบในฐานะฝ่ายบริหาร

“ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest)” หมายความว่า ความสัมพันธ์ใดๆ ที่ทำให้องค์กร ไม่ได้ประโยชน์สูงสุดที่พึงได้รับ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์นี้ อาจจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความลำเอียงและไม่สามารถปฏิบัติภาระหน้าที่ได้อย่างเที่ยงธรรม

ข้อ 5 ให้ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่สำนักตรวจสอบภายในรักษาการตามข้อกำหนดนี้ และมีอำนาจดำเนินการดังต่อไปนี้

- 5.1 ออกคำสั่ง หลักเกณฑ์ แนวทางบริหารและแนวทางปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้
- 5.2 วินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้

หมวด 2

จรรยาบรรณสำหรับผู้ตรวจสอบภายใน

ข้อ 6 ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพตรวจสอบภายใน ซึ่งได้รับความไว้วางใจให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างเที่ยงธรรมในการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแล ประกอบด้วยหลัก 4 ประการ คือ

6.1 ความซื่อสัตย์ (Integrity)

ผู้ตรวจสอบภายในทุกคนต้องแสดงความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานทุกเรื่อง ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจในทุกกิจกรรมที่ผู้ตรวจสอบภายในดำเนินการ โดยมีหลักปฏิบัติดังนี้

6.1.1 ปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร และมีสำนึกรับผิดชอบ

6.1.2 ปฏิบัติตามกฎหมายและเปิดเผยข้อมูลตามที่กฎหมายและวิชาชีพกำหนด

6.1.3 ไม่มีส่วนร่วมโดยเจตนาในกิจกรรมที่ขัดต่อกฎหมาย หรือการกระทำที่อาจเสื่อมเสียต่อวิชาชีพการตรวจสอบภายในหรือองค์กร

6.1.4 เคารพและสนับสนุนวัตถุประสงค์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย และหลักจริยธรรมขององค์กร

6.2 ความเที่ยงธรรม (Objectivity)

ผู้ตรวจสอบภายในต้องแสดงความเที่ยงธรรมเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในการรวบรวม ประเมิน และสื่อสาร ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมหรือกระบวนการที่ตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบภายในพึงประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นกลาง ไม่ลำเอียง และไม่ปล่อยให้อคติหรือนุคนคคนอื่นมีอิทธิพลเหนือการประเมิน โดยมีหลักปฏิบัติดังนี้

6.2.1 ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือความสัมพันธ์ที่บั่นทอน หรืออาจบั่นทอนการประเมินอย่างเป็นกลาง ไม่ลำเอียง ทั้งนี้ รวมไปถึงการกระทำหรือความสัมพันธ์ที่ขัดต่อผลประโยชน์ขององค์กร

6.2.2 ไม่รับสิ่งตอบแทนใดๆ ที่ทำให้เกิดหรืออาจทำให้ขาดความเที่ยงธรรมในการใช้วิจารณญาณของผู้ประกอบวิชาชีพ

6.2.3 เปิดเผยความจริงทั้งหมดที่ทราบ ซึ่งหากละเว้น ไม่เปิดเผยแล้วอาจทำให้รายงานผลการตรวจสอบบิดเบือนไป

6.3 การรักษาความลับ (Confidentiality)

ผู้ตรวจสอบภายในควรเก็บรักษาข้อมูลที่ได้รับในการปฏิบัติงาน และไม่ควรเปิดเผยข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ที่มีอำนาจ เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยข้อมูลตามกฎหมายหรือตามวิชาชีพที่พึงกระทำ ควรรอบคอบในการใช้และปกป้องข้อมูลที่ได้มาระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ และไม่ใช้

ข้อมูลที่ได้มาเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน หรือเพื่อการใดที่ขัดต่อกฎหมาย หรือขัดต่อวัตถุประสงค์ที่ถูกต้องตามกฎหมายและหลักจริยธรรมขององค์กร

6.4 ความรู้ความสามารถ (Competency)

ผู้ตรวจสอบภายในควรรู้จักความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายใน โดยมีหลักปฏิบัติดังนี้

6.4.1 ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในงานส่วนที่ตนมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ไม่ควรยอมรับหรือปฏิบัติงานที่ตนเองไม่มีความรู้ ความสามารถ ยกเว้นจะได้รับคำแนะนำหรือการสนับสนุน ให้มีความรู้ความสามารถที่เพียงพอในการปฏิบัติงาน

6.4.2 พัฒนาความชำนาญ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของบริการ อย่างต่อเนื่อง

6.4.3 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพพึงปฏิบัติ

หมวด 3

ขอบเขต หน้าที่ และความรับผิดชอบ

ข้อ 7 ในการปฏิบัติงานตรวจสอบให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

หน่วยตรวจสอบภายในมีขอบเขตความรับผิดชอบงานด้านการตรวจสอบภายในของ ปตท. บริษัทในเครือ บริษัทร่วมและหรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

7.1 กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ขอบเขตความรับผิดชอบ และแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายใน พร้อมทั้งจัดทำแผนอัตรากำลังและแผนงบประมาณประจำปี

7.2 ตรวจสอบ ประเมินผล และติดตามการดำเนินงานว่าสามารถบรรลุตาม วัตถุประสงค์ขององค์กรที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และประหยัด ดังนี้

7.2.1 ตรวจสอบประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของระบบการปฏิบัติงาน การดูแลรักษาทรัพย์สิน และการใช้ทรัพยากรทุกประเภทว่าเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ประหยัด และมีไม่เกิดการสูญเสียหรือเสียหายใดๆ

7.2.2 สอบทานและรายงานความเชื่อถือได้ และความครบถ้วนของข้อมูลทางการเงินและมีใช้ทางการเงิน (Finance & Non Finance)

7.2.3 ตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนด ของตลาดหลักทรัพย์ นโยบาย วิธีปฏิบัติงาน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของ ปตท.

7.2.4 ตรวจสอบประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) ความเพียงพอและประสิทธิภาพของการควบคุมภายในเพื่อป้องกันการทุจริตภายในองค์กร

7.2.5 ตรวจสอบกระบวนการทำงานต่างๆ ตามแผนตรวจสอบประจำปี หรือตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการตรวจสอบ

7.2.6 ประเมินผลระบบการควบคุมภายในของ ปตท. บริษัทในเครือ บริษัทร่วม และหรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความมั่นใจต่อคณะกรรมการ ปตท. คณะกรรมการตรวจสอบ และผู้บริหาร ว่ากิจกรรมต่าง ๆ ได้มีการควบคุมภายในอย่างเพียงพอที่จะบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ควบคุมได้ และเป็นไปตามกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี

7.2.7 ประเมินความเสี่ยงและการควบคุมภายในเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีผลจากการให้บริการโดยบุคคลภายนอก ตรวจสอบความถูกต้องและประสิทธิผลของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวกับรายงานทางการเงินและการควบคุมภายใน

7.2.8 ตรวจสอบหลักฐาน หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของ ปตท. อย่างมีนัยสำคัญ เช่น ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของ ปตท. หรือการทุจริต หรือสิ่งผิดปกติ หรือความบกพร่องที่สำคัญในระบบการควบคุมภายใน

7.2.9 ตรวจสอบความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม

7.3 สอบทานเกี่ยวกับหลักจริยธรรมธุรกิจ และจรรยาบรรณสำหรับพนักงานและผู้บริหาร

7.4 ความรับผิดชอบเกี่ยวกับองค์กรอื่น ในกรณีที่หน่วยตรวจสอบภายในปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน หรือการควบคุมการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานในองค์กรอื่น เช่น บริษัทในเครือ บริษัทร่วม และบริษัทที่เกี่ยวข้อง หรือในองค์กรอื่นใดที่ผลการปฏิบัติงานขององค์กรนั้นเป็นปัจจัยสำคัญในการบรรลุวัตถุประสงค์ของ ปตท. ให้หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในจัดให้มีระเบียบในการวางแผน การปฏิบัติงาน การบันทึกและจัดเก็บเอกสารประกอบการสรุปความเห็นในการปฏิบัติงานอย่างครบถ้วนถูกต้อง ซึ่งผู้ตรวจสอบภายในควรตัดสินใจว่าจะปฏิบัติงานด้วยตนเองเพื่อแสดงความเห็นหรือเชื่อถือผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทในเครือ บริษัทร่วม และบริษัทที่เกี่ยวข้อง หรือในองค์กรอื่นใดที่ผลการปฏิบัติงานขององค์กรนั้นเป็นปัจจัยสำคัญในการบรรลุวัตถุประสงค์ของ ปตท.

7.5 การตรวจสอบเพื่อความเชื่อมั่น (Assurance Service) และหากบุคคลภายนอกองค์กรเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อความเชื่อมั่น ควรเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และกำหนดลักษณะของงานให้ชัดเจน

7.6 การให้คำปรึกษา (Consultancy Service) แก่คณะกรรมการตรวจสอบ ผู้บริหารและหน่วยรับตรวจ เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการกำกับดูแลกิจการ

7.7 พิจารณาให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการตรวจสอบและฝ่ายบริหารในการจัดให้มีการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self Assessment : CSA) ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งผู้ตรวจสอบภายในควรตรวจสอบความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง

7.8 ส่งเสริมให้หน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัทในเครือ มีการตรวจสอบภายในที่เป็นรูปแบบและแนวทางเดียวกันกับ ปตท. โดยหน่วยตรวจสอบภายในควรมีการประชุมหารือ กับหน่วยงานตรวจสอบภายในอื่นๆ ของบริษัทในเครืออย่างสม่ำเสมอทั้งในด้านการวางแผนงาน และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ รวมทั้งมีการร่วมปฏิบัติงานกับหน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัทในเครือในบางโครงการ

7.9 บทบาทที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานบริหารความเสี่ยง และการกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

7.9.1 ประสานงานกับหน่วยงานบริหารความเสี่ยง เพื่อให้นำเสนอประเด็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

7.9.2 ประสานงานกับหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ในการสอบทานผลการประเมินการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

หมวด 4

ความเป็นอิสระ

ข้อ 8 หน่วยตรวจสอบภายในรายงานการปฏิบัติงานตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และรายงานเกี่ยวกับการบริหารต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่

ข้อ 9 หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในมีสถานภาพเทียบเท่าผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

ข้อ 10 หน่วยตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระจากกิจการอื่นที่ไม่ใช่หน้าที่ของตรวจสอบภายใน โดยผู้ตรวจสอบภายในมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น การรายงาน ด้วยความเที่ยงธรรม ตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพตรวจสอบภายใน

ข้อ 11 ผู้ตรวจสอบภายในไม่ควรได้รับมอบหมายให้ไปช่วยปฏิบัติงานอื่นที่ไม่ใช่งานที่เกี่ยวกับการตรวจสอบภายในหรือกิจกรรมใดที่เห็นว่าอาจมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน ดังนี้

11.1 ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานใดๆ นอกเหนือจากงานตรวจสอบภายใน

11.2 จัดทำ หรืออนุมัติรายการทางการบัญชี รายงานทางการเงิน

11.3 ควบคุม ดูแล การปฏิบัติงานของพนักงานอื่นที่ไม่ได้อยู่ในหน่วยงานตรวจสอบภายใน ยกเว้นพนักงานที่ได้รับมอบหมายให้เป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ข้อ 12 ในการปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อให้ความเชื่อมั่น การให้คำปรึกษาอย่างเป็นทางการ การตรวจสอบข้อร้องเรียนและการตรวจสอบกรณีมีข้อสงสัยว่าอาจเกิดการทุจริต ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยรายละเอียดของผลกระทบที่มีต่อความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยรายงานต่อผู้บังคับบัญชา

ข้อ 13 หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในและผู้ตรวจสอบภายในมีสิทธิดังนี้

13.1 มีสิทธิในการขอและได้รับข้อมูล เอกสารที่จำเป็นและเกี่ยวข้อง รวมทั้งทรัพยากรต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

13.2 ให้พนักงานของหน่วยงานตามระเบียบว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานของ ปตท.และรวมถึงหน่วยงาน โครงการ บริษัทในเครือ บริษัทร่วม และหรือบริษัทที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล คำชี้แจง และส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ ในเรื่องที่ทำให้การตรวจสอบ

หมวด 5

ความสัมพันธ์กับคณะกรรมการตรวจสอบ

ข้อ 14 หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในต้องเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการตรวจสอบทุกครั้ง ยกเว้นมีเหตุผลอันควรในการไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าประชุม

ข้อ 15 หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในต้องรายงานวัตถุประสงค์และผลการดำเนินงานของหน่วยตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละครั้ง

หมวด 6

ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร ผู้สอบบัญชี และองค์กรกำกับดูแล

ข้อ 16 หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในควรหารือและวางแผนการตรวจสอบภายในร่วมกับผู้บริหารระดับสูง หน่วยงานบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารหน่วยรับตรวจ ผู้สอบบัญชี และองค์กรกำกับดูแลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนการตรวจสอบและให้การตรวจสอบภายในครอบคลุมประเด็นที่มีความเสี่ยง และลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน

ข้อ 17 หากผู้ตรวจสอบภายในจำเป็นต้องปฏิบัติงานร่วมกับผู้ตรวจสอบองค์กรอื่น เช่น ผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทในเครือ บริษัทร่วม และหรือบริษัทที่เกี่ยวข้องควรกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจนและลงนามโดยคณะกรรมการตรวจสอบของแต่ละฝ่าย รวมทั้งควรจัดให้มีข้อตกลงการใช้ประโยชน์ของการปฏิบัติงานของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

หมวด 7

บุคลากร การพัฒนา และการฝึกอบรม

ข้อ 18 คุณสมบัติของหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน ต้องมีทักษะทางวิชาชีพ และประสบการณ์ที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ข้อ 19 คุณสมบัติผู้ตรวจสอบภายใน

19.1 คุณวุฒิขั้นต่ำระดับปริญญาตรี

19.2 มีความรู้ ความสามารถ ทักษะทางวิชาชีพ และประสบการณ์ที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

19.3 มีความเข้าใจในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่สามารถประเมินผลการบริหารงาน
ได้

19.4 มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ข้อกำหนด และคำสั่ง

19.5 มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับความเสี่ยง การควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ และรู้เทคนิคการตรวจสอบทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม

19.6 มีการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงานตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง

19.7 มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาและข้อมูลต่างๆ

19.8 มีความคิดริเริ่ม ช่างสังเกต และมีไหวพริบดี

19.9 มีมนุษยสัมพันธ์ดี

19.10 มีความสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ข้อ 20 หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในมีความรับผิดชอบในการพิจารณาจำนวนและคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในว่ามีความรู้ ประสบการณ์ในงานตรวจสอบ และเข้าใจธุรกิจของ ปตท. บริษัทในเครือ บริษัทร่วม และบริษัทที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับความเสี่ยง การควบคุมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคนิคการตรวจสอบทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเปรียบเทียบกับลักษณะและปริมาณงานตรวจสอบภายใน

ข้อ 21 หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในมีความรับผิดชอบในการสอบถามความเพียงพอของบุคลากร การแต่งตั้งโยกย้าย พิจารณาความดีความชอบและผลตอบแทนของผู้ตรวจสอบภายในตามกรอบนโยบายและระเบียบของ ปตท. และนำเสนอเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบก่อนนำเสนอต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่เพื่อดำเนินการ

ข้อ 22 ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ตรวจสอบภายในพัฒนาความรู้ทักษะและความสามารถของตนเอง โดยการเข้าร่วมในการพัฒนาและอบรมทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

หมวด 8

การวางแผนการตรวจสอบเชิงกลยุทธ์

ข้อ 23 การวางแผนตรวจสอบเชิงกลยุทธ์ หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในรับผิดชอบในการจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปีและแผนการตรวจสอบระยะยาว (3 ปี) ตามความเสี่ยงขององค์กร โดยแผนการตรวจสอบจะต้องระบุถึงการสอบทาน การประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผล และการประหยัดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในและการกำกับดูแล

ข้อ 24 หน่วยตรวจสอบภายในหารือร่วมกับผู้บริหารระดับสูง เพื่อขอความเห็นชอบในแผนการตรวจสอบ ข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ที่ควรตรวจสอบเพิ่มเติม และการจัดสรรทรัพยากรในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ข้อ 25 หน่วยตรวจสอบภายในต้องนำเสนอแผนการตรวจสอบประจำปี และแผนการตรวจสอบระยะยาว (3 ปี) เพื่อขอความเห็นชอบจากประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ และนำเสนอคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณาอนุมัติภายในเดือนสุดท้ายของปีบัญชีของ ปตท. และส่งแผนการตรวจสอบที่ได้รับอนุมัติแล้วเสนอคณะกรรมการ ปตท. เพื่อทราบ พร้อมทั้งส่งสำเนาแผนการตรวจสอบให้กระทรวงการคลังและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแห่งละ 1 ชุดภายในสิ้นเดือนถัดไป

หมวด 9

การวางแผนในรายละเอียดและการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ข้อ 26 การวางแผนในรายละเอียดและการปฏิบัติงานตรวจสอบ หน่วยตรวจสอบภายในต้องกำหนดขอบเขต การปฏิบัติงานตรวจสอบให้เหมาะสมกับความเสี่ยง การจัดทีมตรวจสอบและกำหนดบทบาทของสมาชิกในทีมแต่ละคน กำหนดเวลาในการปฏิบัติงาน และการวางแผนการประชุมทีมโดยมีรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมหรือแต่ละกระบวนการ

ข้อ 27 ในการวางแผนการตรวจสอบในรายละเอียด ผู้ตรวจสอบภายในควรพิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดข้อผิดพลาด ความผิดพลาด การฝ่าฝืน หรือการทุจริต ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องจากการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือโปรแกรมที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลอื่น ๆ มาใช้เป็นเครื่องมือช่วยในงานตรวจสอบ

ข้อ 28 การตรวจสอบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นการตรวจสอบการควบคุมทั่วไปของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT General Controls) และการตรวจสอบการควบคุมเฉพาะระบบงาน (IT Application Controls)

ข้อ 29 การปฏิบัติงานตรวจสอบตามแนวทางการตรวจสอบที่ได้รับอนุมัติครอบคลุม การทดสอบการควบคุมทั้ง Manual Controls และ Automatic Controls และการทดสอบการควบคุมใน รายละเอียด (Substantive test) และพิจารณาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ข้อ 30 นโยบายในการเก็บและดูแลรักษาบันทึกและข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติการกิจ รวมถึง การเผยแพร่ต่อบุคคลภายใน และภายนอก

ข้อ 31 นำข้อมูลผลการประเมินการควบคุมด้วยตนเองมาใช้สนับสนุนการวางแผนงาน ตรวจสอบและตรวจสอบความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมด้วยตนเอง

ข้อ 32 หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องจัดทำแผนการตรวจสอบในรายละเอียดเพื่อใช้ในการ ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยพิจารณาตามความเสี่ยงในกิจกรรมต่างๆที่ตรวจสอบที่ทำให้วัตถุประสงค์ ของหน่วยงานหรือกิจกรรมที่ทำการตรวจสอบไม่บรรลุผลตามที่กำหนดไว้

ข้อ 33 หน่วยตรวจสอบภายในปฏิบัติงานตรวจสอบโดยรวบรวมเอกสารหลักฐานต่างๆ มีการบันทึกสอบทานผลการตรวจสอบ และจัดทำรายงานผลการตรวจสอบ

ข้อ 34 หน่วยตรวจสอบภายในต้องติดตามการปฏิบัติตามรายงานและข้อเสนอแนะที่ได้ รายงานไว้อย่างสม่ำเสมอ และรายงานในกรณีที่ผู้บริหารหน่วยรับตรวจที่เกี่ยวข้องไม่ปฏิบัติตามที่ได้ เสนอแนะไว้

หมวด 10

การรายงาน การปิดการตรวจสอบและการติดตามผลการตรวจสอบ

ข้อ 35 หน่วยตรวจสอบภายในตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบและจัดทำรายงานผล การตรวจสอบดังนี้

35.1 การรายงานผลการตรวจสอบต่อฝ่ายบริหาร การรายงานผลการตรวจสอบควร จัดทำและนำเสนออย่างรวดเร็ว ทันเวลา มีความถูกต้องและเรียบง่าย เพื่อใช้ในการสื่อสารกับฝ่ายบริหาร โดย กำหนดระยะเวลาในการนำเสนอภายใน 10 วันทำการ ภายหลังจากประชุมปิดงานตรวจสอบ ทั้งนี้เพื่อให้ ฝ่ายบริหารได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระบบการควบคุมภายในได้ทันเวลา

35.2 หน่วยตรวจสอบภายในจัดทำรายงานผลการตรวจสอบสรุปประเด็นสำคัญที่พบ และข้อเสนอแนะเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณา และเสนอต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารและ กรรมการผู้จัดการใหญ่ และคณะกรรมการ ปตท.เพื่อทราบ พร้อมทั้งส่งสำเนาให้กระทรวงการคลังและ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแห่งละ 1 ชุด

๕

ข้อ 36 ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่ามีข้อบกพร่องให้ปฏิบัติดังนี้

36.1 กรณีที่เป็นข้อบกพร่อง ซึ่งมีสาเหตุมาจากการไม่ปฏิบัติตามระบบงานที่ได้จัดวางไว้แล้วแต่เป็นเรื่องเล็กน้อย ให้ผู้ตรวจสอบภายในแจ้งให้พนักงานของหน่วยรับตรวจทราบเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวแล้วติดตามผลว่าได้มีการแก้ไขข้อบกพร่องหรือไม่ในภายหลัง

36.2 กรณีที่เป็นข้อบกพร่อง ซึ่งมีสาเหตุมาจากการไม่ปฏิบัติตามระบบงานที่ได้จัดวางไว้แล้วและอาจเป็นสาเหตุให้เกิดความเสียหายต่อ ปตท. ให้หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในแจ้งให้หัวหน้าหน่วยรับตรวจทราบพร้อมข้อเสนอแนะ และนำเสนอคณะกรรมการตรวจสอบและประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ แล้วประสานงานติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการของหน่วยรับตรวจในการแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว

36.3 กรณีที่เป็นข้อบกพร่อง ซึ่งมีสาเหตุมาจากการที่หน่วยรับตรวจยังไม่มีระบบงาน ที่สอดคล้องกับนโยบายของ ปตท. ให้หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในแจ้งให้หัวหน้าหน่วยรับตรวจทราบพร้อมข้อเสนอแนะ และนำเสนอคณะกรรมการตรวจสอบและประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ แล้วประสานงานติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการของหน่วยรับตรวจในการแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว

ข้อ 37 ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่ามีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริต ให้หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในรายงานผลการตรวจสอบพร้อมพยานหลักฐานให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ และคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาโดยเร็ว

ข้อ 38 หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในควรกำหนด และจัดให้มีระบบการติดตามการดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบ การติดตามผล เพื่อให้มั่นใจว่าฝ่ายบริหารได้นำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ หรือผู้บริหารระดับสูงยอมรับความเสี่ยงจากการไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะ ข้อตรวจพบจากการติดตามผล ควรได้รับการสอบทานจากผู้เกี่ยวข้องหลักก่อนนำเสนอรายงาน

หมวด 11

คุณภาพ

ข้อ 39 การประเมินคุณภาพงานตรวจสอบ โดยมีแบบสอบถามให้หน่วยรับตรวจแสดงความคิดเห็นหลังการปิดการตรวจสอบทุกครั้ง

ข้อ 40 การประเมินคุณภาพงานตรวจสอบจากภายนอกองค์กร โดยเข้ามาประเมินผลการบริหาร และการปฏิบัติงานตรวจสอบทุก 5 ปี

ข้อ 41 ประเมินตนเองปีละครั้ง โดยปฏิบัติตามคู่มือการตรวจสอบภายในของกระทรวงการคลัง เพื่อมุ่งไปสู่แนวทางปฏิบัติที่ดีและสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสากล

หมวด 12

การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังรอบคอบ

ข้อ 42 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้ประกอบวิชาชีพพึงปฏิบัติ และด้วยมารยาทอันดีตลอดเวลา ความเป็นวิชาชีพรวมถึงการมีทักษะที่จำเป็น มีคุณสมบัติและหรือความรู้ที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีความรู้ ความสามารถพึงกระทำ

ข้อ 43 การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังรอบคอบควรดำเนินการอย่างเหมาะสม โดยการพิจารณา

43.1 ขอบเขตของงานที่จำเป็นตามวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบที่กำหนดไว้

43.2 แนวทางการตรวจสอบนำมาใช้โดยพิจารณาความซับซ้อน สาระสำคัญ และประเด็นสำคัญของกิจกรรมนั้นๆ

43.3 ความเพียงพอและประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และกระบวนการกำกับดูแล

43.4 โอกาสที่จะเกิดข้อผิดพลาด ความผิดพลาด และการไม่ปฏิบัติตามที่มีสาระสำคัญ

43.5 ต้นทุนของการตรวจสอบ เมื่อเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

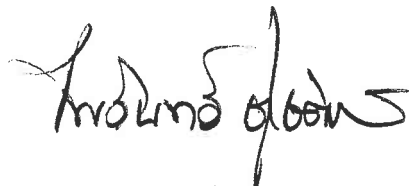
ข้อ 44 ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังรอบคอบในระหว่างการปฏิบัติงานให้คำปรึกษา โดยการพิจารณา

44.1 ความจำเป็นและความคาดหวังของผู้ขอคำปรึกษา

44.2 ความซับซ้อนและขอบเขตงานที่จำเป็นในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

44.3 ต้นทุนของการปฏิบัติงานเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ได้รับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒3 ธันวาคม 2554

(นายไพรินทร์ ชูโชติถาวร)

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่